

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету

від 26 березня 2018 року
(протокол № 9)

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

**Бердянськ
2018 рік**

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

кандидат економічних наук, доцент Кучер С.Ф.

Обговорено та рекомендовано вченою радою Бердянського державного педагогічного університету “15” березня 2018 року, протокол № 6

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Оцінка ефективності малого підприємства» складена відповідно до освітньої програми підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр», галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Предметом навчальної дисципліни є система знань, вмінь, і навичок щодо здійснення стратегічного процесу в бізнесі за умов мінливого середовища.

Міждисциплінарні зв'язки: «Оцінка ефективності малого підприємства» передую вивченню дисциплін «Планування бізнесу», «Логістика», після вивчення дисциплін «Економіка підприємства», «Основи підприємництва», «Менеджмент», «Маркетинг».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою навчальної дисципліни «Оцінка ефективності малого підприємства» є засвоєння студентами теоретичних знань щодо стратегії підприємства, та формування навичок управління стратегічними змінами, сутності й особливостей стратегічного управління на підприємстві; закладення основи знань теоретико-методологічних аспектів та навичок практичного застосування прийомів і методів розробки стратегічних планів, проектів і програм на базі управління стратегічними змінами на підприємстві, формулювання функціональних стратегій, формування ресурсно-компетентної бази і організаційної культури в процесі реалізації стратегічних змін у динамічному ринковому середовищі.

1.2. Основними завданнями дисципліни «Оцінка ефективності малого підприємства» є оволодіння: теоретичними засадами управління змінами, методів аналізу ресурсів і компетенції бізнесу та набути навичок аналізу і розвитку організаційної структури і культури підприємства, впливу на агентів стратегічних змін на підприємстві.

1.3. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні набути таких компетентностей:

ЗК 2. Здатність до системного мислення, креативності, генерування нових ідей, пошуку варіантів нестандартного розв'язання професійних завдань.

СК 3. Здатність аналізувати та інтерпретувати фінансову, бухгалтерську та іншу інформацію, що міститься у звітності українських підприємств, зарубіжних транснаціональних корпорацій різних форм власності організацій, відомств і використовувати отримані відомості для прийняття управлінських рішень.

СК 6. Здатність планувати і організовувати діяльність підприємств, організацій, керувати ними та оцінювати їх результати.

СК 7. Здатність приймати професійні рішення щодо подальшої діяльності підприємств, організацій та їх розвитку. Нести відповідальність щодо ефективності їх функціонування.

Та демонструвати такі результати навчання:

3. Вміти користуватися нормативними документами у своїй професійній діяльності, готовність до дотримання чинного законодавства та вимог нормативних документів.
4. Вміти на основі типових методик та чинної нормативно-правової бази України, міждержавних і міжнародних статистичних органів розраховувати економічні та соціально-економічні показники, що характеризують діяльність господарюючих суб'єктів вітчизняної та світової економіки.
5. Використовувати професійні знання, вміння, навички для розв'язання практичних завдань в галузі підприємницької діяльності і торгівлі.
7. Вміти отримувати, аналізувати інформацію про розвиток підприємств та визначати зміст, етапи його діяльності.
11. Демонструвати здатність обирати інструментальні засоби для обробки економічних даних у відповідності з поставленим завданням, аналізувати результати розрахунків та обґрунтувати отримані висновки.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3/90 (кредитів ЄКТС/години).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1 Предмет, метод і задачі курсу «Оцінка економічної малого підприємства»

Сутність економічної малого підприємства. Предмет і об'єкт вивчення курсу. Задачі курсу і його значення у фаховій підготовці економістів. Методичні основи курсу. Зв'язок курсу з навчальними дисциплінами. Організація та інформаційне забезпечення проведення оцінки економічної малого підприємства. Характеристика підходів до проведення оцінки діяльності підприємства.

Тема 2. Ефективність діяльності підприємства

Ефективність як економічна категорія. Класифікація видів і форм прояву ефективності. Методики визначення ефективності. Фактори підвищення ефективності діяльності підприємства.

Тема 3. Ефективність відтворення та використання основних фондів

Склад, динаміка і структура засобів виробництва. Аналіз технічного стану і руху основних засобів. Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами виробництва. Аналіз руху основних фондів підприємства. Оцінка використання основних фондів. Аналіз використання виробничої потужності підприємства. Аналіз використання технологічного обладнання. Вплив засобів виробництва на ефективність економічної діяльності підприємства.

Тема 4. Оцінка вартості нематеріальних активів

Необхідність та специфіка вартісного оцінювання нематеріальних активів та об'єктів інтелектуальної власності. Методичні підходи до оцінювання вартості об'єктів інтелектуальної власності. Доходний підхід. Порівняльний підхід. Витратний підхід.

Тема 5. Ефективність використання матеріальних ресурсів та оборотних фондів підприємства

Забезпеченість підприємства матеріальними ресурсами. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів. Виробництво продукції: аналіз виконання плану постачання й забезпечення виробництва матеріальними ресурсами. Вплив ресурсів на ефективність економічної діяльності підприємства.

Тема.6. Оцінка персоналу як важливий елемент системи управління трудовим колективом

Оцінка впливу чисельності, складу та структури кадрів на техніко-економічні показники. Оцінка забезпеченості підприємства трудовими ресурсами. Аналіз руху робочої сили на підприємстві. Використання робочого часу на підприємстві. Продуктивність праці. Аналіз трудомісткості продукції. Аналіз використання трудових ресурсів. Аналіз фонду заробітної плати. Вплив трудових факторів на ефективність економічної діяльності підприємства.

Тема.7. Оцінка ефективності виробництва і реалізації продукції

Аналіз обсягів і динаміки виробництва продукції. Склад, асортимент і структура випуску продукції. Якість продукції. Аналіз браку. Ритмічність випуску і комплексність продукції. Аналіз обсягу реалізації продукції. Аналіз попиту на продукцію і формування портфеля замовлень. Аналіз стану ринків збуту продукції. Аналіз цінової політики підприємства. Аналіз конкурентоспроможності продукції.

Тема 8. Оцінка витрат на виробництво та собівартості продукції

Оцінка загальної суми витрат на виробництво продукції. Елементи витрат і статті калькуляції. Аналіз складу і структури витрат. Матеріальні витрати. Витрати на заробітну плату. Витрати на обслуговування виробництва та управління. Показники собівартості продукції. Оцінка обґрунтованості планового рівня собівартості товарної продукції. Аналіз собівартості одиниці продукції. Аналіз собівартості продукції за статтями калькуляції. Резерви зниження собівартості продукції.

3. Рекомендована література

1. Андреева Г.І. Економічний аналіз: Навч.-метод. посіб. для ВНЗ. – К: Знання, 2015. - 263 с.
2. Економічний аналіз: Підручник. - 3-тє вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. - К., 2015. - 487 с.
3. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. - 3-тє вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / Попович П.Я. - К., 2014. - 630 с.
4. Круш П.В., Поліщук С.В. Оцінка бізнесу: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2014. – 264 с.
5. Костенко Т.Д., Підгора Є.О., Рижиков В.С., Панков В.А., Герасимов А.А., Ровенська В.В. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2015. – 400 с.
6. Литвин Б.М., Стельмах М.В. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник. – К.: Хай-Тек Прес, 2013. – 336 с.
7. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. - 3-тє вид., випр. і доп. - К.: Знання, 2012. - 662 с. - (Вища освіта ХХІ століття).
8. Герасимчук В.Г. Розвиток підприємства: діагностика, стратегія, ефективність / Герасимчук В.Г. – К.: Вища школа, 2016. – 265 с.
9. Минчинська І.В. Стратегія підприємства: курс лекцій / І.В. Минчинська. – Ірпінь: 2016. – 314 с.
10. Назаренко О.В. Стратегія підприємства: Навч. посіб. /О.В. Назаренко. – Х.: Видавництво НФаУ, 2013. – 142с.
11. Наливайко А.П. Теорія стратегії підприємства. Сучасний стан та напрямки розвитку /А.П. Наливайко. – К.: КНЕУ, 2012. – 228 с.
12. Оберемчук В.Ф. Стратегія підприємства: Короткий курс лекцій /В.Ф. Оберемчук. – К.: МАУП, 2016. – 127 с.

13. Саєнко М.Г. Стратегія підприємства. Підручник /М.Г. Саєнко. – Тернопіль: «Економічна думка», 2016. – 390 с.
14. Сумець О.М. Стратегії сучасного підприємства та його економічна безпека: Навч. посіб. /О.М. Сумець, М.Б. Тумар. – К.: «Хай-Тек Прес», 2015. – 399 с.

4. Методи навчання:

Словесні методи навчання: лекція, розповідь, бесіда.

Наочні методи навчання: ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

Практичні методи навчання: вправи, практичні роботи.

4. За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові.

5. Методи стимулювання навчальної діяльності - метод навчальної дискусії.

6. Методи контролю і самоконтролю у навчанні - метод усного контролю (індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване), метод письмового контролю

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання екзамен

6. Система оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
65-89	добре		BС (добре)
50-64	задовільно		DE (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни